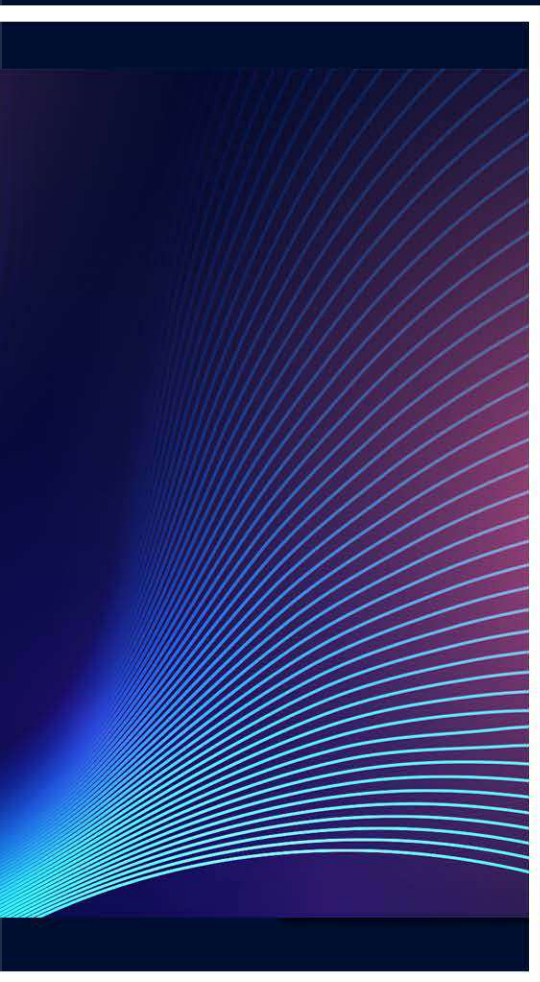

**Rekomendacja w zakresie zasad i sposobów
zamiany wskaźników referencyjnych WIBOR/WIBID
na wskaźnik referencyjny POLSTR (lub wskaźniki
z Rodziny Indeksów Składanych POLSTR)
dla dotychczasowego portfela produktów w złotych
podmiotów rynku finansowego (klient biznesowy)**

**Dokument Narodowej Grupy Roboczej
ds. reformy wskaźników referencyjnych**

**Rekomendacja w zakresie zasad i sposobów zamiany
wskaźników referencyjnych WIBOR/WIBID na wskaźnik referencyjny POLSTR
(lub wskaźniki z Rodziny Indeksów Składanych POLSTR) dla dotychczasowego
portfela produktów w złotych podmiotów rynku finansowego (klient biznesowy)**

(Projekt)

Wprowadzenie

Rekomendacja została przygotowana w celu zapewnienia poprawności stosowania w umowach wskaźników referencyjnych przez podmioty rynku finansowego. Cel ten wynika z „Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1011 z 8 czerwca 2016 r. w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych i zmieniającego dyrektywę 2008/48/WE i 2014/17/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 596/2014” z uwzględnieniem jego późniejszych zmian (dalej łącznie jako Rozporządzenie BMR).

Rekomendacja została przygotowana przez Strumień Produkty Bankowe Narodowej Grupy Roboczej ds. reformy wskaźników referencyjnych na podstawie analiz i dyskusji ekspertów. Na Rekomendację składają się rekomendacje ogólne oraz rekomendacje dotyczące zasad naliczania odsetek po konwersji istniejących umów na nowy wskaźnik referencyjny POLSTR (Polish Short Term Rate) lub wskaźniki z Rodziny Indeksów Składanych POLSTR, przedstawione w dalszej części dokumentu.

Ostateczny wybór metody wyznaczania wskaźnika stosowanego w umowach, terminu zapadalności tego wskaźnika i innych niezbędnych zmian dostosowawczych z tym związanych, należy do danego podmiotu finansowego oraz powinien być poprzedzony odrębnymi analizami tego podmiotu.

Prezentowane w Rekomendacji rozwiązania mają na celu **wskazanie podmiotom rynku finansowego najlepszych rozwiązań i praktyk w zakresie zastąpienia odniesień do wskaźników referencyjnych WIBOR/WIBID** i innych indeksów referujących do wskaźników referencyjnych WIBOR/WIBID oraz indeksów wyznaczanych na podstawie tych wskaźników w dotychczas zawartych umowach przez te podmioty rynku finansowego (*tzw. portfel historyczny lub alternatywnie portfel legacy*), odniesieniami do wskaźnika referencyjnego POLSTR lub wskaźników z Rodziny Indeksów Składanych POLSTR.

Rekomendacja może być stosowana przez podmioty rynku finansowego dla umów zawartych z klientami niebędącymi konsumentami oraz produktów innych niż kredyty udzielane konsumentom w których nie wskazano zamiennika dla WIBOR/WIBID do:

- **zawierania aneksów lub innych dwustronnych porozumień do obowiązujących umów**, zawierających odniesienia do wskaźnika referencyjnego,
- **wprowadzania zmian do obowiązujących umów w inny sposób**, w tym poprzez zmianę **wzorców umownych, w tym regulaminów**.

Przedstawione rekomendacje w zakresie wskaźnika referencyjnego WIBOR mogą być wprowadzone niezależnie od rozwiązań wynikających z aktu wykonawczego wydanego przez ministra właściwego do spraw instytucji finansowych na podstawie art. 61c ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym.

Zmiany obowiązujących umów, w tym poprzez zawieranie aneksów lub innych porozumień w sprawie zastąpienia wskaźnika WIBOR, mogą być **dokonywane zarówno przed, jak i po ogłoszeniu wyżej wymienionego aktu wykonawczego**.

W przypadku umów opartych o wskaźnik referencyjny WIBID rekomenduje się wprowadzenie stosownych zmian do obowiązujących umów przed terminem zaprzestania publikacji wskaźnika referencyjnego WIBID.

Zgodnie z art. 23c ust. 4 Rozporządzenia BMR, zamiennik wskaźnika referencyjnego wskazany w akcie wykonawczym wydanym przez ministra właściwego do spraw instytucji finansowych na podstawie art. 61c ustawy z dnia 5 sierpnia 2015r. o nadzorze makro-ostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym nie ma zastosowania, jeżeli przed dniem rozpoczęcia stosowania odpowiedniego przepisu prawa krajowego lub po tym dniu, wszystkie strony umowy (lub ich wymagana większość) uzgodniły zastosowanie innego zamiennika wskaźnika referencyjnego.

Rekomendacje wskazane w tym dokumencie, w przypadku braku odpowiednich postanowień umownych, nie mają charakteru obligatoryjnego i mogą być stosowane przez podmioty rynku finansowego na zasadzie dowolności i na podstawie niezależnych decyzji takiego podmiotu finansowego z uwzględnieniem specyfiki danego podmiotu rynku finansowego, kontrahentów z którymi zawierane są umowy, oraz po osiągnięciu odpowiedniej zdolności operacyjnej obsługi takich umów. Na potrzeby określania oprocentowania w umowach po konwersji na wskaźnik referencyjny POLSTR lub wskaźniki z Rodziny Indeksów Składanych POLSTR, podmioty rynku finansowego mogą stosować wartość wskaźnika wyliczoną w sposób inny niż opisany w Rekomendacji.

Podmioty rynku finansowego nie są związane zakresem zaproponowanych w Rekomendacji obowiązków informacyjnych.

- Rekomenduje się, aby w związku z wprowadzeniem zmian do obowiązującej umowy odsyłać do Regulaminu Indeksu Stopy Procentowej POLSTR, a w przypadku Rodziny Indeksów Składanych POLSTR do Regulaminu Rodziny Indeksów Składanych POLSTR (zwanych dalej **Regulaminami** lub w zakresie każdego z nich **Regulaminem**) opublikowanych na stronie internetowej Administratora. Informacje powinny odsyłać także do Oświadczenia Administratora Indeksu Stopy Procentowej POLSTR, a w przypadku Rodziny Indeksów Składanych POLSTR do Oświadczenia Administratora Rodziny Indeksów Składanych POLSTR, o których mowa w art. 27 Rozporządzenia BMR. Informacje dodatkowe dla klientów powinny być przygotowane także w oparciu o te dokumenty.
- Publikacja i udostępnianie wskaźnika referencyjnego POLSTR (lub wskaźników referencyjnych z Rodziny Indeksów Składanych POLSTR) odbywa się na podstawie Regulaminów.
- Rekomendacja nie odnosi się do sposobu ustalania marż produktowych oraz różnego rodzaju formuł wyliczania oprocentowania, które stanowią standardowy składnik wyliczenia końcowego oprocentowania i mogą być stosowane w umowach łącznie z indeksem referencyjnym POLSTR (lub indeksami referencyjnymi z Rodziny Indeksów Składanych POLSTR).

Ponadto w odniesieniu do wszystkich produktów będących przedmiotem Rekomendacji zaleca się, aby zasady konwersji dążyły do harmonizacji z opublikowanymi rekomendacjami NGR w zakresie zasad konwersji instrumentów pochodnych.

Pojęcia zapisane w Rekomendacji wielką literą (z wyłączeniem nazw własnych) zostały zdefiniowane w Słowniku pojęć zredagowanym na potrzeby prac NGR w brzmieniu na dzień opublikowania Rekomendacji.

Kryteria wyboru możliwych rozwiązań do zastąpienia odniesień do wskaźników referencyjnych WIBOR/WIBID w dotychczas zawartych umowach

Przedstawione rekomendacje zostały opracowane na podstawie wielowymiarowej analizy potencjalnych scenariuszy zastąpienia wskaźnika referencyjnego WIBOR w umowach.

Osobno przeanalizowano rekomendowany proces konwersji kredytów w rachunku bieżącym oraz rachunków bankowych (w tym z oprocentowaniem opartym na wskaźniku WIBID), w przypadku których przyjęto założenie o konwersji na wskaźnik referencyjny POLSTR.

Przeanalizowane warianty ustalania oprocentowania po konwersji istniejących umów obejmowały metodę składania dziennych wskaźników POLSTR przy wykorzystaniu zasady Przesunięcia okresu obserwacji (*Lookback with Observation Period Shift*) oraz zastosowaniu wskaźnika POLSTR Stopa Składana w konwencji Ostatniej aktualizacji (*Last Reset*) lub Skróconego okresu referencyjnego (*Last Recent*), przy różnych założeniach dotyczących terminu wskaźnika i pozostałych parametrów kontraktowych umowy.

Każdy z rozpatrywanych wariantów został poddany wszechstronnej ocenie, opierając się na wiedzy ekspertów NGR, w ramach następujących kluczowych wymiarów:

- **Ryzyko prawne** – scenariusze zostały rozpatrzone pod kątem potencjalnych ograniczeń w ich stosowaniu oraz złożoności zmian, które muszą zostać uzgodnione z kontrahentami w ramach dobrowolnych aneksów do umów, a także zgodności z rekomendacjami dla nowej sprzedaży;
- **Ryzyko stopy procentowej** – przeprowadzona została analiza finansowa, która uwzględniała m.in. ekonomiczną skuteczność zabezpieczenia się przed ryzykiem stopy procentowej. Głównym celem analizy ilościowej było zweryfikowanie stopnia skuteczności ograniczania ryzyka stopy procentowej produktów bankowych, w których stopa odsetkowa naliczana jest zgodnie z konwencją założoną w danym scenariuszu zastąpienia wskaźnika WIBOR przy pomocy instrumentu zabezpieczającego, będącego transakcją OIS o standardowej specyfikacji;
- **Rachunkowość** – scenariusze zostały poddane ocenie skutków rachunkowych w kontekście możliwości zastosowania tzw. praktycznych rozwiązań MSSF 9/MSR 39, na bazie wniosków formułowanych przez podstrumień Rachunkowości NGR. Pierwszy obszar analizy stanowiła weryfikacja, czy rozważane scenariusze konwersji i wynikające z nich zmiany do umów stanowią bezpośrednią konsekwencję reformy wskaźnika stopy procentowej. Pod uwagę wzięte zostało również zagadnienie ekonomicznej ekwiwalentności (przy założeniu zastosowania Spreadu korygującego wyznaczonego według standardowej metody ISDA, zawartej w dokumencie IBOR Fallback Rate Adjustments Rule Book, dalej: ISDA CAS), a także kwestia pomiaru efektywności powiązań zabezpieczających w związku ze stosowaniem zasad rachunkowości zabezpieczeń;
- **Zmienność poziomu oprocentowania** – scenariusze zostały porównane pod kątem historycznej zmienności spreadu pomiędzy wskaźnikiem WIBOR a stopą odsetkową składaną w konwencji danego scenariusza w stosunku do Spreadu korygującego ISDA CAS. Z uwagi na niepewność co do przyszłych okoliczności wpływających na kształtowanie się poziomów wskaźników WIBOR i POLSTR, scenariusze obarczone wyższym poziomem zmienności spreadu mogą powodować istotny wzrost/spadek oprocentowania w umowie na skutek konwersji, co może rodzić trudność ze skutecznym zabezpieczeniem przez strony;
- **Kwestie operacyjne** – w ramach analizy porównano rozpatrywane warianty pod kątem złożoności niezbędnych zmian dostosowawczych w zakresie procesów operacyjnych oraz implementacji poszczególnych rozwiązań w systemach IT.

W wyniku przeprowadzonych analiz **za nierekomendowane zostały uznane warianty zastąpienia wskaźnika referencyjnego WIBOR wykorzystujące konwencję odsetkową Skróconego okresu referencyjnego (*Last Recent*)**, tj. metody, w ramach której oprocentowanie wyznaczone jest na podstawie wskaźnika POLSTR Stopa Składana o krótszym terminie niż termin zastępowanego wskaźnika WIBOR przy jednoczesnym zachowaniu częstotliwości przeszacowania stopy odsetkowej zgodnie z pierwotnymi ustaleniami zawartymi w umowie. Wskazane warianty znacząco utrudniają efektywne zarządzanie ryzykiem stopy procentowej za pomocą dostępnych instrumentów pochodnych oraz w konsekwencji stosowanie zasad rachunkowości zabezpieczeń, co jest istotne dla bezpiecznego przeprowadzenia reformy.

Jednocześnie, uwzględniając różne grupy klientów, a także specyfikę produktów, przyjęto możliwość wskazania dwóch metod rekomendowanych: **metody pierwszej (wiodącej)** oraz **metody drugiej (uzupełniającej)**.

Dodatkowy wymiar analizy stanowiła ocena adekwatności stosowania Spreadu korygującego wyznaczonego według standardowej metody ISDA, w sytuacji wykorzystania innych konwencji składania wskaźnika POLSTR niż przyjęte na rynku instrumentów pochodnych. Na potrzeby analizy obliczono

hipotetyczny Spread korygujący na podstawie obliczonej za okres 5 lat mediany dziennych różnic między wskaźnikiem WIBOR o danym terminie fixingowym a wskaźnikiem zastępczym wyznaczonym według konwencji odsetkowej, specyficznej dla danego scenariusza zastąpienia wskaźnika WIBOR w umowach finansowych.

Analizy ekspertów NGR wykazały brak istotnych różnic pomiędzy wartościami standardowych Spreadów korygujących ISDA względem hipotetycznych Spreadów korygujących wyznaczonych z wykorzystaniem konwencji odsetkowych wynikających z rozważanych scenariuszy konwersji.

Analizy ilościowe przeprowadzone w ramach prac NGR wskazują, że w przypadku metody POLSTR Stopa Składana, najlepsze z punktu widzenia efektywności powiązań zabezpieczających jest zastosowanie terminu zapadalności oraz częstotliwości aktualizacji wskaźnika referencyjnego wynoszących 1M. Zastosowanie dłuższych okresów aktualizacji wskaźnika referencyjnego (np. 3M, 6M) może prowadzić do nieefektywności istniejących powiązań zabezpieczających. Zastosowanie tej metody jest też zgodne z przyjętymi w „Rekomendacji w zakresie zasad i sposobów stosowania indeksu stopy procentowej POLSTR (lub indeksów z Rodziny Indeksów Składanych POLSTR) przy zawieraniu nowych umów dla produktów w złotych bazujących na indeksie stopy procentowej oferowanych przez podmioty rynku finansowego dla nowej sprzedaży” i nie powoduje wprowadzenia dualizmu w stosowaniu rozwiązań dla tego samego produktu i grupy klientów w odniesieniu do produktów nowej sprzedaży oraz umów historycznych.

W przypadku stosowania Spreadu korygującego **uzasadnione i rekomendowane jest zastosowanie Spreadów korygujących ISDA CAS** w celu ograniczenia ekonomicznych skutków zastępowania dotychczasowego wskaźnika, o ile w klauzuli awaryjnej zawartej w umowie nie zostały określone inne zasady.

Dla rachunków opartych na wskaźniku referencyjnym WIBID lub WIBOR zastosowanie Spreadu korygującego pozostaje **do decyzji uczestnika rynku finansowego**. W przypadku decyzji o zastosowaniu Spreadu korygującego obliczanego zgodnie z metodą ISDA CAS dla rachunków opartych na wskaźniku referencyjnym WIBID rekomenduje się pomniejszenie w/w spreadu o różnicę między WIBOR a WIBID wynikającą z regulaminów tych wskaźników.

**Podsumowanie rekomendowanych metod zastąpienia wskaźników referencyjnych WIBID/WIBOR przez wskaźnik referencyjny POLSTR
lub wskaźniki z Rodziny Indeksów Składanych POLSTR**

Rodzaj umowy	Wskaźnik stopy procentowej stosowany dotychczas w umowie	Wskaźnik stopy procentowej POLSTR (lub wskaźniki z Rodziny Indeksów Składanych POLSTR) do zastosowania po konwersji umowy finansowej
KLIENT BIZNESOWY Kredyty w rachunku bieżącym (overdraft)	WIBOR ON/TN/SW/ 1M/3M/6M/1Y	Do wyboru jedna z dwóch poniżej wskazanych metod: - metoda pierwsza z rekomendowanych (wiodąca) Wskaźnik POLSTR plus Spread korygujący (odpowiadający terminowi WIBOR) - metoda druga z rekomendowanych (uzupełniająca) Wskaźnik POLSTR 1M Stopa Składana plus Spread korygujący (odpowiadający terminowi WIBOR) W obu przypadkach, jeśli przewidziany w umowie okres przeszacowania wskaźnika WIBOR odpowiadał jego terminowi, okres przeszacowania wskaźnika, odpowiednio POLSTR lub POLSTR 1M Stopa Składana, zostaje dostosowany do terminu nowego wskaźnika. W obu przypadkach dostosowaniu mogą podlegać warunki kontraktowe.
KLIENT BIZNESOWY Kredyty i pożyczki inne niż kredyt w rachunku bieżącym	WIBOR ON/TN/SW	Metoda rekomendowana: Wskaźnik POLSTR plus Spread korygujący (odpowiadający terminowi WIBOR) W stosownych przypadkach dostosowaniu mogą podlegać warunki kontraktowe.
	WIBOR 1M/3M/6M/1Y	Do wyboru jedna z dwóch poniżej wskazanych metod: - metoda pierwsza z rekomendowanych (wiodąca) Wskaźnik POLSTR (składany przez podmiot rynku finansowego) według konwencji Przesunięcia okresu obserwacji do 5 dni roboczych w tył (5-day Lookback with Observation Period Shift) plus Spread korygujący (odpowiadający terminowi WIBOR). Wyznaczanie wysokości oprocentowania (składanie przez podmiot rynku finansowego) może odbywać się także z wykorzystaniem POLSTR Indeks Jednopoziomowy (RFR Compound Index). W tym przypadku dostosowania mogą wymagać warunki kontraktowe: dzienna częstotliwość aktualizacji wskaźnika referencyjnego, wprowadzenie Okresu referencyjnego . - metoda druga z rekomendowanych (uzupełniająca) Wskaźnik POLSTR 1M Stopa Składana plus Spread korygujący (odpowiadający terminowi WIBOR) W przypadku, w którym okres przeszacowania wskaźnika WIBOR odpowiadał jego terminowi, okres przeszacowania wskaźnika POLSTR 1M Stopa Składana zostaje dostosowany do terminu nowego wskaźnika. W tym przypadku dostosowaniu mogą podlegać warunki kontraktowe.

Rodzaj umowy	Wskaźnik stopy procentowej stosowany dotychczas w umowie	Wskaźnik stopy procentowej POLSTR (lub wskaźniki z Rodziny Indeksów Składanych POLSTR) do zastosowania po konwersji umowy finansowej
KLIENT BIZNESOWY Rachunki bankowe	WIBID/WIBOR ON/TN/SW/2W/ 1M/3M/6M/1Y	Metoda rekomendowana : - dla rachunków opartych na wskaźniku WIBOR: Wskaźnik POLSTR plus Spread korygujący odpowiadający terminowi WIBOR - dla rachunków opartych na wskaźniku WIBID: Wskaźnik POLSTR + Spread korygujący dla WIBOR (odpowiadający stosowanemu terminowi WIBID) po pomniejszeniu w/w Spreadu o dopuszczany poziom maksymalnej różnicy między wskaźnikami WIBOR a WIBID (spread kwotowania) wynikający z regulaminów tych wskaźników. W stosownych przypadkach dostosowania mogą wymagać warunki kontraktowe.
KLIENT BIZNESOWY Karty kredytowe i chargé	WIBOR 1M/3M	Metoda rekomendowana: Wskaźnik POLSTR 1M Stopa Składana (z dnia ustalenia oprocentowania zgodnie z istniejącą umową) plus Spread korygujący (odpowiadający terminowi zapadalności WIBOR)
LEASING	WIBOR 1M/3M/6M/1Y	Do wyboru jedna z dwóch poniżej wskazanych metod: - metoda pierwsza z rekomendowanych (wiodąca) Wskaźnik POLSTR 1M Stopa Składana + Spread korygujący (odpowiadający terminowi WIBOR) Kalkulacja oprocentowania odbywa się w taki sposób, aby Datą indeksu dla wskaźnika referencyjnego POLSTR 1M Stopa Składana, z której pochodzi wartość wskaźnika wykorzystywana do kalkulacji wynagrodzenia za dany okres, była data zawierająca się w przedziale, którego początkiem jest dzień roboczy przypadający na miesiąc przed rozpoczęciem okresu, za który wyliczane jest wynagrodzenie, a końcem jest pierwszy dzień roboczy następujący po tym okresie. W przypadku tej metody dostosowania mogą wymagać warunki kontraktowe: długość okresów naliczania wynagrodzenia, częstotliwość aktualizacji wskaźnika referencyjnego. - metoda druga z rekomendowanych (uzupełniająca) Wskaźnik POLSTR Stopa Składana z terminem dotychczas stosowanym dla wskaźnika WIBOR (z dnia ustalenia oprocentowania zgodnie z istniejącą umową) + Spread korygujący (odpowiadający terminowi WIBOR) Metoda ta nie ma zastosowania do umów opartych na wskaźniku WIBOR 1Y. Metoda ta nie wymaga dodatkowych zmian kontraktowych.

Rodzaj umowy	Wskaźnik stopy procentowej stosowany dotychczas w umowie	Wskaźnik stopy procentowej POLSTR (lub wskaźniki z Rodziny Indeksów Składanych POLSTR) do zastosowania po konwersji umowy finansowej
FAKTORING (z wyłączeniem produktów dyskontowych)	WIBOR ON	Metoda rekomendowana: Wskaźnik POLSTR plus Spread korygujący dla terminu ON
	WIBOR 1M/3M/6M/1Y	Do wyboru jedna z dwóch poniżej wskazanych metod: • metoda pierwsza z rekomendowanych (wiodąca) Wskaźnik POLSTR 1M Stopa Składana plus Spread korygujący (odpowiadający terminowi WIBOR) Zasada wyznaczania Daty indeksu dla wskaźnika referencyjnego POLSTR 1M Stopa Składana będzie każdorazowo określona w dokumentacji umownej. Dostosowania mogą wymagać warunki kontraktowe: długość okresów odsetkowych, częstotliwość aktualizacji wskaźnika referencyjnego i płatności odsetkowych. • metoda druga z rekomendowanych (uzupełniająca) Wskaźnik POLSTR (składany przez podmiot rynku finansowego) według metody polegającej na Przesunięciu okresu obserwacji do 5 dni roboczych w tył (5-day Lookback with Observation Period Shift) plus Spread korygujący (odpowiadający terminowi WIBOR). W przypadku tej metody dostosowania mogą wymagać warunki kontraktowe: dzienna częstotliwość aktualizacji wskaźnika referencyjnego, wprowadzenie okresu referencyjnego.

UZASADNIENIE

KLIENT BIZNESOWY

KREDYTY

Metody rekomendowane dla **kredytów w rachunku bieżącym** opierają się na wskaźniku referencyjnym POLSTR oraz POLSTR 1M Stopa Składana, które spośród dostępnych do stosowania najlepiej odzwierciedlają dzienną zmienność stóp procentowych na rynkach finansowych. Zwraca się uwagę, że zasady naliczania oprocentowania pozostaną analogiczne do obecnie stosowanych dla kredytów w rachunku. Natomiast w przypadku, w którym okres przeszacowania wskaźnika WIBOR był dostosowany do jego terminu, przeszacowanie nowego wskaźnika zostaje dostosowane do jego terminu tak, aby zachować zgodność terminu wskaźnika i okresu jego przeszacowania.

Pierwsza z metod wskazanych dla **kredytów i pożyczek innych niż kredyt w rachunku bieżącym** uwzględnia dzienną zmienność stóp procentowych na rynkach finansowych i tym samym odzwierciedla bieżące warunki rynkowe oraz pozwala na codzienne aktualizowanie kosztów finansowania. Pozwala również na efektywne ograniczenie ryzyka stopy procentowej. Wykorzystanie Przesunięcia dnia odczytu stopy procentowej do 5 dni roboczych umożliwia przekazanie informacji o wysokości odsetek przed terminem ich płatności. Jednocześnie, zgodnie z wiedzą ekspertów NGR, zasady opisane w tej metodzie stanowią preferowane rozwiązanie z punktu widzenia przeprowadzonych analiz ekonomicznych, potrzeby spójności z zasadami konwersji instrumentów pochodnych, a także zapewnienia zgodności z rekomendacjami NGR dla nowej sprzedaży kredytów i pożyczek innych niż kredyt w rachunku bieżącym dla klienta biznesowego. Konsekwencją zasad opisanych w metodzie rekomendowanej jest konieczność modyfikacji zapisów umownych przez wprowadzenie codziennej aktualizacji wskaźnika POLSTR i zdefiniowanie okresu referencyjnego, za który wyznaczana jest stopa procentowa.

Zasady opisane w drugiej metodzie zostały uznane przez ekspertów NGR jako najlepszy kompromis między częstotliwością zmiany stopy procentowej, która powinna następować w okresach najbardziej zbliżonych do okresów zmiany stóp procentowych występujących na rynku (a więc okresów dziennych – ON), a uwzględnieniem interesów niektórych uczestników rynku. Wskaźnik referencyjny POLSTR 1M Stopa Składana daje możliwość informowania o wysokości oprocentowania przed rozpoczęciem okresu odsetkowego, dzięki czemu klient ma zapewnioną, z odpowiednim wyprzedzeniem, informację o wysokości należnego oprocentowania i czas na zgromadzenie należnych środków.

RACHUNKI BANKOWE

Metoda rekomendowana dla **rachunków bankowych** dla klienta biznesowego (w tym: rachunków rozliczeniowych, rachunków bieżących, rachunków pomocniczych, rachunków VAT oraz rachunków powierniczych, rachunków zastrzeżonych (escrow), rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych, depozytów o oprocentowaniu zmiennym, rachunków oszczędnościowych, rachunków kaucji, rachunków sum depozytowych, cash pool oraz depozytów zabezpieczających) opiera się na wskaźniku referencyjnym POLSTR, który najlepiej odzwierciedla dzienną zmienność stóp procentowych na rynkach finansowych. Ponadto zwraca się uwagę, że zasady opisane w rekomendacji są zgodne z rekomendacjami dla nowej sprzedaży rachunków bankowych dla klientów biznesowych.

Metoda rekomendowana dla **kart kredytowych i chargé** opiera się na wskaźniku referencyjnym POLSTR 1M Stopa Składana i jest zgodna z rekomendacjami dla nowej sprzedaży. W ramach proponowanego rozwiązania umowna częstotliwość aktualizacji stopy procentowej nie podlega zmianom i następuje w okresach spójnych z 1-miesięcznymi okresami rozliczeniowymi. Ponadto wskaźnik referencyjny POLSTR 1M Stopa Składana daje możliwość informowania o wysokości oprocentowania z góry.

LEASING

Metody rekomendowane dla **umów leasingu, pożyczek leasingowych** zapewniają zgodność z rekomendacjami NGR dla nowej sprzedaży i uwzględniają specyfikę produktową. Rozliczenia między firmą

leasingową a klientem w ramach zawartej umowy o finansowanie realizowane są na podstawie wystawianych przez firmę leasingową faktur VAT lub innych dokumentów księgowych (np. not obciążeniowych), co odróżnia proces rozliczeniowy firm leasingowych od analogicznych płatności w sektorze bankowym. Specyfika branży leasingowej oraz preferencje klientów korzystających z finansowania upowszechniły praktykę polegającą na wystawianiu faktur VAT lub innych dokumentów księgowych za dany okres z wyprzedzeniem zapewniającym klientom komfort w dokonywaniu terminowej płatności. Innymi słowy – wystawianie faktur VAT i innych dokumentów księgowych może następować przed lub w trakcie okresu za który należne jest wynagrodzenie.

Konsekwencją zasad opisanych w metodzie wiodącej jest potencjalna konieczność modyfikacji zapisanej w umowie częstotliwości aktualizacji oprocentowania.

W związku z tym alternatywnie zaproponowane zostały zasady opisane w metodzie uzupełniającej, które wymagają wyłącznie zmiany umownego wskaźnika referencyjnego i pozostawiają umowne okresy naliczania wynagrodzenia bez zmian. Z powodu zastosowania stóp procentowych z dłuższego okresu referencyjnego wysokość wskaźnika jest rzadziej aktualizowana i tym samym bardziej odbiega od aktualnych warunków rynkowych, tzn. z opóźnieniem reaguje na spadek lub wzrost rynkowych stóp procentowych.

FAKTORING (z wyłączeniem produktów dyskontowych)

Zasady opisane w metodach rekomendowanych dla **produktów faktoringowych (z wyłączeniem produktów dyskontowych)** zapewniają zgodność z rekomendacjami NGR dla nowej sprzedaży i uwzględniają specyfikę produktową.

- Metoda rekomendowana dla terminu ON bierze pod uwagę dzienną zmienność stóp procentowych na rynkach finansowych i tym samym odzwierciedla bieżące warunki rynkowe oraz pozwala na codzienne aktualizowanie kosztów finansowania.
- Metoda wiodąca – dla terminów powyżej ON – została uznana jako najlepszy kompromis między częstotliwością zmiany stopy procentowej, która powinna następować w okresach najbardziej zbliżonych do okresów zmiany stóp procentowych występujących na rynku (a więc okresów dziennych – ON) oraz potrzebą poinformowania klientów o wysokości oprocentowania przed rozpoczęciem okresu odsetkowego. Jednocześnie, zgodnie z wiedzą ekspertów NGR, zasady opisane w tej metodzie stanowią preferowane rozwiązanie z punktu widzenia przeprowadzonych analiz ekonomicznych oraz potrzeby zachowania spójności stóp bazowych aktywów i pasywów. Z uwagi na comiesięczną aktualizację wskaźnika wysokość oprocentowania stosunkowo szybko dostosowuje się do bieżących warunków rynkowych, tzn. spadku lub wzrostu rynkowych stóp procentowych. Konsekwencją zasad opisanych w w/w metodzie może być konieczność modyfikacji zapisanej w umowie częstotliwości aktualizacji wskaźnika referencyjnego oraz częstotliwości dokonywania płatności odsetkowych.
- Zaproponowane zostały także zasady opisane w metodzie uzupełniającej, które w lepszy sposób odzwierciedlają zmienność stóp procentowych na rynku i pozwalają na zachowanie spójności z zasadami konwersji instrumentów pochodnych. Zastosowanie tych zasad może również wymagać dostosowania zapisanej w umowie częstotliwości dokonywania płatności odsetkowych do terminu wskaźnika składanego w konwencji *Lookback with Observation Period Shift* oraz wymagać zdefiniowania okresu referencyjnego, za który wyznaczana jest stopa procentowa.